

Szerkesztési iroda:
Nagybcskerek, Zápolya u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya u. 1.
hová a hirdetések, az előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.
..... Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: **Dr. BRÁJER LAJOS.**

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hóra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadlat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor. ■■■■■

Nagybcskerek, 1912. XLI. évfolyam 59. szám. Kedd, március 12.

A Torontálmegyei nemzeti munkapárt Elnökségétől. Meghívó.

A Torontálmegyei Nemzeti Munkapárt f. hó 18-ikán d. e. 10 órakor a nagybcskerei kaszinó nagytermében közgyűlést tart, melyre a tisztelt párttagokat ezennel meghívom.

Tárgy: A kormány lemondása folytán előállott politikai helyzet megbeszélése és határozathozatal.

Báró Tallián Béla
vbt. pártelnök.

A vármegye közigazgatása. — A közigazgatási bizottság ülése. — Nagybcskerek, márc. 12.

Torontálmegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt tartotta március havi rendes ülését dr. Dellimanic Lajos főispán elnöklésével.

Az ülésen jelen voltak: Jankó Ágoston alispán, dr. Vinczehidy Ernő m. főjegyző, Kéler Ákos m. főügyész, dr. Haidegger Lajos m. főorvos, dr. Riesz Jakab h. árvaszéki elnök, Tóth István min. tan. pénzügyigazgató, Vámos Ignác műszaki tanácsos, Grézlo János és Bárány Árpád kir. tanfelügyelők, Axmann János kir. főállatorvos, Babics József, ifj. Daniel Pál, Franz J. L., Hauser Károly báró, dr. Pollák Győző, Schulpe Vilmos, Steinitzer Géza és Vinczehidy Izso bizottsági tagok, Bielek Antal, Demkó István, Novák Károly, Bielek Vilmos és dr. Klótzl Ferenc előadó.

Az ülés tárgysorozatából a szakelőadók jelentéseit a következőkben ismertetjük:

Adóügyek.

Tóth István miniszteri tanácsos pénzügyigazgató jelentése így szól:

Torontálmegye mint térvényhatóság területén állami egyenesadók címén a múlt évi hátralékokkal együtt a) megállapított esedékes tartozás 3,779.701 K 41 fill., b) befizetés 1,401.940 K 66 fill. Hátralék 2,377.760 K 75 fill., vagyis az össztartozásnak 63%-a.

A folyó évi február havi befizetés 6836 K 41 fillérrel kisebb, de a folyó évi január-február havi befizetés átlagosan 5079 K 33 fillérrel nagyobb mint a múlt év hasonló időszakában teljesített befizetés volt.

Hadmentességi díjban: a) megállapított tartozás 208,268 K 16 fill., b) befizetés 14,332 K 66 fill. Hátralék: 193,935 K 50 fill., vagyis az össztartozás 93%-a.

A folyó évi február havi befizetés 1122 K 27 fillérrel, a folyó évi január-február havi befizetés pedig átlag 1613 K 47 fillérrel kedvezőbb, mint a múlt év hasonló időszakában teljesített befizetések voltak.

A lefolyt hóban 302 esetben ideigle-

nes házadomentességet és 6 esetben adófizetési halasztást engedélyezett a pénzügyigazgatóság. Végül jelenti, hogy Oroszlámos községben a közadónak állami végrehajtó által történt behajtása folyamán sikkasztások és hűtlen kezeléstényálladékaik állapítottak meg, aminek folytán az 1883. évi XLIV. t.-c. 38. szakaszának rendelkezései alapján a leszámolást elrendelte és Sipos Izidor pénzügyi számvizsgálót bízta meg a leszámolás foganatosításával, s egyúttal Torontálmegye alispánját megkereste, hogy a hűtlen kezelést elkövető községi közegek ellen a fegyelmi eljárás megindítása iránt intézkedjék.

A népoktatási ügyekről

Grézlo János kir. tanfelügyelő ezeket jelenti:

Személyesen vizsgáltam meg a nagy-kikindai állami polgári és elemi leány, közs. polg. fiu, r. kath., gkel., ág. ev., izr. kereskedő és iparostanonc-iskolákat. Zombolyán az áll. s. közs. polg. fiu, r. kath. polg. és elemi leány, továbbá az áll. fiu és leányiskolákat, végül: a torontálszécsányi áll. iskolát és községi óvodát.

Várady Dezső kir. s. tanfelügyelő a valkányi áll. el. isk. épület átvételéről résztvevett. Fejess Kálmán kir. s. tanfelügyelő márc. hó 9-ikén megvizsgálta a rudnai gkel. szerb hitfelekezeti iskola 2 tantermét s az áll. el. iskola egy tantermét, s a Módoson szervezendő polg. iskola elhelyezésére felajánlott épületet vizsgálta meg. 17-ikén meglátogatta a padói áll. el. iskolát.

A vall. és közokt. min. kir. miniszter Távoiy Irma okl. tanítónőt a kübekházi áll. el. iskolához és Virányi Anna okl. óvónőt az ujonnan szervezett beodrai áll. kisdóvodához rendes áll. tanítónővé kinevezte. Takó Antal torontálszécsányi áll. isk. igazgató-tanító a bajai, Szentirmay Gyula és neje obessenyői áll. isk. tanító, illetve tanítónő az óradnai és Pázsitszky Árpád bánlaki áll. tanító a lugosi áll. iskolához helyeztetett át. Küzdy Géza kübekházi áll. el. iskolai igazgató-tanító 1840 K évi nyugdíjjal nyugdíjaztatott.

Utügyek.

Vámos Ignác műszaki tanácsos jelentése szerint a vármegye területén átvonuló állami közutak teljesen jó állapotban vannak. A törvényhatósági közutak kiépített szakaszai megfelelő jó karban vannak, a kiépítetlen szakaszok azonban a folytonos esőzések miatt még nem száradtak ki s helyenként csak nehezen járhatóak. Kiss János kir. s. mérnök állásáról történt lemondása folytán február hó 15-ikével a hivatalból távozott s mint-hogy állásának betöltése iránt eddig intézkedés nem történt, a hivatalnál már két mérnöki állás van betöltetlen. Az utadó természetbeni lezolgáltatására kötelezettek az elmúlt hóban 1038 kézi napszámot dolgoztak le. A posta- és táviradalatszolgálat ellen panasz nem merült fel.

A közegészségügy.

Dr. Haidegger Lajos m. főorvos jelentése a vármegye közegészségéről a következő:

A közegészségügyi viszonyok vármegyénkben f. évi február havában szintén kedvezők voltak. Heveny fertőző betegségek között bejelentettek: 40 vör-

heny, 2 hasi hagymáz, 64 difteritisz, 57 kanyaró és 1 bárányhimlő. Iskolák igen rövid időre bezárattak: Nagybcskerekben a Messinger-féle, Párdányon a gör. kel. hitfelekezeti és Klári községben a róm. kath. hitfelekezeti iskolák vörheny, Törökbeese községben az áll. elemi iskolák pedig kanyaró miatt. Óvodák kanyaró miatt bezárattak Száresa és Törökbeese községekben.

Egyben felemlíti, hogy vármegyénk területére a következő okleveles szülész-nők telepedtek le és pedig: Farkas Pintér Katalin Ókereszturra, Kraesun Dudán Éva Tógyverre, Ábrahám Doró Teréz Kübekháza, Ollies Nikolics Angela Kevodobra, özv. Ooppelz Kappel Éva Németszentmiklósr, Schützler Franciska Nagyikindára és Soltész Pintér Vilma Szőregre. Dr. Kilenyi Albert egyetemes orvostudor pedig Beodrán községi orvosnak megválasztatott.

Az állategészségügy

Axmann János kir. főállatorvos jelentése szerint a vármegyében az elmúlt hónapban elég kedvező volt s az egyes állatbetegségek csak szórványosan mutatkoztak.

Ezután több kisebb jelentőségű ügyet intézett el a bizottság s ezzel az ülés véget ért.

Küzdelem a tüdővész ellen.

A Torontálmegyei tüdővészellenes egyesület választmánya.

Nagybcskerek, márc. 12.

A Jankó Ágoston alispán szervezésével és elnöklésével vasárnap megalakult Torontálmegyei tüdővészellenes egyesület választmányi tagjainak és felügyelőinek névsorát a következőkben adjuk:

Dr. Abt Aifred, Zombolya, dr. Braun Gyula, Törökkanizsa, dr. Bernády Dániel, Bánlak, dr. Fischer Miksa, Antalfalva, dr. Gerő Leó, Törökbeese, dr. Haasz József, Perjámos, dr. Kassovitz Henrik, Nagyszentmiklós, dr. Kehrer Károly, Pancsova, dr. Lehner Manó, Csene, dr. Müller Adolf, Nagyikinda, dr. Nónay Pál, Nagybcskerek, Petrovits János, Párdány, dr. Tauszig Izidor, Módos, dr. Tolveth Rezső, Alibunár, járási orvosok. Dr. Báthori Endre, dr. Dukasz József, dr. Fialovszky Béla, dr. Fischer Regina, dr. Guttman Jakab, dr. Haidegger Lajos, dr. Heineremann Alajos, dr. Iványi Mór, dr. Klein Dániel, dr. Kleits János, dr. Král Tamás, dr. Kuszing János, dr. Magyar Károly, dr. Matits Mihály, dr. Mencer Izidor, dr. Neumann Gyula, dr. Pesics Áron, dr. Stein József, dr. Steiner Gyula, dr. Weiterschan József, dr. Baracs Gyula, dr. Misera József, Nagybcskerek városi orvosok. Dr. Klimes Zsigmond, dr. Róth Ignác, dr. Stefán Kristóf, dr. Tarnói Emil, dr. Valovics Gyula, dr. Szimits Pál, dr. Vidák Arzén, dr. Márkus Leó, Nagyikinda városi orvosok. Dr. Tenner Vilmos, Nagyszentmiklós, dr. Kálmán Samu, Módos, dr. Diel Károly, Zombolya, dr. Báró Csávossy Ignác, Törökbeese, Föris József, Zombolya, dr. Gyertyánffy Jenő, Pancsova,

Eredeti müncheni „Salvator-sör” naponta friss csapolás. Ezenkívül Dreher Korona-sör MARCOIN JENŐ, kaszinó-vendéglő.

is állandóan csapon van.

Hadfy Károly, Nagyszentmiklós, Hertelendy Ferenc, Párdány, Horváth Zoltán, Nagyikinda, Lowieser Imre, Nagybecskerek, Radonics Gyula, Alibunár, Steinbach Antal, Módos, dr. Sal Ferenc, Perjámos, Uzbasich Gáspár, Csene, dr. Urmenyi Sándor, Bánlak, Zsiross Imre, Antalfalva, dr. Mihálovits István, Törökkanizsa, főszolgabírók. Dr. Perisics Zoltán, Nagybecskerek, Majinszky Lukács, Nagyikinda, polgármesterek.

Alibunári járásból: Bogdányfi Ilona, Alibunár, Radonics Gyuláné, Alibunár, Theorean Szilvia, Petre, dr. Korsós Elemér, Alibunár, dr. Miklea György, Alibunár.

Antalfalvai járásból: Jákoj Katalin, Torontálvásárhely, Jovanovits Gyuláné, Antalfalva, Zsiross Imréné, Antalfalva, Doleschal Lajos, Nagylajosfalva, dr. Pejov Lipót, Antalfalva.

Bánlakai járásból: Barth Károlyné, Bánlak, Bielek Zoltánné, Bánlak, Pop Fülöpné, Bánlak, Barth Károly, Bánlak, Müller György, Bánlak.

Csenei járásból: Sztójánovits Vazulné, Csene, Uzbasich Gáspárné, Csene, Wadler Nándorné, Csene, Cordier Imre, Csene, Wadler Nándor, Csene.

Módosi járásból: Dr. ifj. Daniel Pálné, Ólécz, dr. Gyertyánffy Lászlóné, Gyér, Steinbach Antalné, Módos, dr. Ernst Lajos, Módos, Zsiross József, Módos.

Nagybecskereki járásból: Br. Dániel Tiborné, Felsőelemér, Mirkov Darinka, Perlasz, Pap Ilona, Felsőelemér, dr. Farkas Geiza, Felsőelemér, Holcz Ferenc, Katalinfalva.

Nagyikindai járásból: Özv. báró Baich Ivánné, Bocvár, Frecot Miklósné, Máriaölde, dr. Kohn Bernátné, Mokrin, Herresbacher Dénes, Szaján, Vuity György, Basahid.

Nagyszentmiklósi járásból: Borzecky Ella, Kiszombor, Hadfy Károlyné, Nagyszentmiklós, Schreyer Viktorné, Nagyszentmiklós, Petrovits Emil, Nagyszentmiklós, Roosz János, Nagyszentmiklós.

Párdányi járásból: Fleischer Gyuláné, Gyülvész, Hertelendy Ferencné, Párdány, Karafy Józsefné, Ivánd, Jovanovics Zoltán, Felsőittebe, Petrikovits Róbert, Párdány.

Perjámosi járásból: Báró Lipthay Frigyesné, Lovrin, dr. Stefan Józsefné, Perjámos, Schunk Richárdné, Bogáros, Hartner József, Perjámos, Kun Ferenc, Perjámos.

Pancsovai járásból: Bapsák Agostonné, Ferenczhalom, dr. Gyertyánffy Jenőné, Pancsova, Roosz Vilmosné, Beresztócz, Drudarszky Kálmán, Szekerény, Zatkalik Károly, Hertelendyfalva.

Törökbeesei járásból: Dr. báró Csávossy Ignácné, Törökbeese, dr. Gerő Leoné, Törökbeese, Solymos Gusztávné, Törökbeese, Ambrus Artur, Törökbeese, Solymos Elemér, Törökbeese.

Törökkanizsai járásból: Schulpe Vilmosné, Törökkanizsa, báró Tallián Béláné, Törökkanizsa, dr. Bolgár István, Törökkanizsa, Lederer Artur, Törökkanizsa, Schulpe Vilmos, Törökkanizsa.

Zsombolyai járásból: Bayer Józsefné, Zsombolya, Steingassner Emilné, Zsombolya, Fóris Józsefné, Zsombolya, Babics József, Zsombolya, dr. Kerényi Mihály, Zsombolya.

Nagybecskerek városból: Daniel Ferencné, dr. Dellimanic Lajosné, Diensztl Emilia, Franz Zoltánné, Gyorgyevits Milosné, Jankó Agostonné, Kamenszky Rezsóné, Kupuszarovits Miklósné, Messinger Karolin, dr. Mihálovits Ödönné, Perisics Zoltánné, Szalay Józsefné, Stinitzer Gézánné, Struss Szerafinné, dr. Vaszi Endréné, Veszely Rudolfné, dr. Vincze Erőné, dr. Weirtersehan Józsefné, Winter Katalin, dr. Annau Ernő, Alföldy Ede, Balázs József, Bányai Jakab, dr. Báthory Endre, dr. Borsódi Lajos, Cserey Gyula, dr. Csósz Imre, Daniel Ferenc, Engel Fe-

renc, Franz László, dr. Fialovszky Béla, Grósz Géza, Grézlo János, dr. Gyorgyevits Milos, Haidegger Ödön, Jeszenszky Nándor, Kalcsók Lajos, dr. Kiss János, Kovács Rókus, dr. Klein Mór, Knyaskó Lajos, Králik László, Mayer Aurél, Mayer Rezső, Magyar Pál, Oldal Antal, Partilla Géza, dr. Perisics Zoltán, Poroszkay Béla, dr. Pollák Győző, Popovits Bogdán, Reitter Oszkár, Szalay József, Somfay János, Szenes Adolf, Steinitzer Géza Struss Serafin, Sztakics Zsarkó, Tóth István, dr. Várdy Imre, dr. Vaszi Endre, dr. Vincze Erő, Wattay Endre, Weisz Izidor, Wegling István.

Nagyikinda városból: Fischer Felixné, Jeszenszky Ignácné, Kajtár Jenőné, Róth Gergelyné, özv. Rösner Imréné, Telesky Kristófné, dr. Varró Ignácné, dr. Draxler Bruno, Fekete Gyula, Fischer Felix, báró Hauser Károly, dr. Kresmery Károly, Kajtár Jenő, Telesky Kristóf, dr. Türk Marcel, Vincze Erő, dr. Zsiross Lajos.

Felügyelők: dr. Abt Alfréd, Zsombolya, dr. Braun Gyula, Törökkanizsa, dr. Bernády Dániel, Bánlak, dr. Fischer Miksa, Antalfalva, dr. Gerő Leó, Törökbeese, dr. Haasz József, Perjámos, dr. Kassovitz Henrik Nagyszentmiklós, dr. Kehrer Károly, Pancsova, dr. Lehner Manó, Csene, dr. Müller Adolf, Nagyikinda, dr. Nónay Pál, Nagybecskerek, Petrovits János, Párdány, dr. Tauszig Izidor, Módos, dr. Tolveth Rezső, Alibunár.

A nagybecskereki önkéntes tűzoltótestület közgyűlése

Nagybecskerek, márc. 12.

A nagybecskereki önkéntes tűzoltótestület f. évi március hó 10-ikén délután 3 órakor a volt esküdtzöki teremben tartotta meg rendes évi közgyűlését.

Jelen voltak: dr. Perisics Zoltán, a testület elnöke, Benkovich Miklós, a testület alelnöke, Engel Sándor titkár, Szávics Sándor vm. tűzfelügyelő, Naszke Károly parancsnok, Szabó Bertalan alparancsnok, Mészáros Ferenc és Klaski Domonkos szakasparancsnokok, dr. Mencer Izidor testületi orvos, Deák Vidor szolgálatvezető, Kollarich Gábor mentőtiszt, Kadelburger Lipót pénztáros, Hirsch Antal szertáros, Krumenacker Ferenc és Annau Adam számvizsgálók, azonkívül mintegy 61 működő tag.

Miután dr. Perisics Zoltán elnök üdvözli a megjelenteket és az ülést megnyitja, jegyzőkönyvi hitelesítőknél megválasztják Annau Adamot és Deák Vidort. Ezután Engel Sándor titkár felolvassa a parancsnok

évi jelentését

az 1911. évről, amely a következőképpen szól:

Tisztelt közgyűlés!

A lefolyt 1911. évről van szerencsém jelentésem a következőkben megtenni:

Testületünk parancsnokságában a múlt évi közgyűlés alkalmával változás történt, amennyiben az üresedésben volt parancsnoki állásra Naszke Károly alparancsnok, ennek helyére Szabó Bertalan szak. parancsnok, az üresedésben volt szolgálatvezető állásra Deák Vidor bajtársunk választott meg.

Évközben a parancsnokság ifj. Perisics Zoltán bajtársunkat buzgó és lelkiismeretes szolgálatáért tiszteletbeli szakasparancsnokká megválasztotta.

Testületünk pártoló tagjainak száma az év végével volt 130.

A működő tagok száma az év végén 65, amelyből azonban csak 35 tag teljesít szolgálatot.

Évközben belépett 12, kilépett 2, kizárattott 3, szabadságon 3, meghalt 1 (Barten András).

Elméleti iskola 19 napon tartatott,

esti 7 órától 8¹/₂ óráig; s azon a működő tagok közül átlag 22 vett részt.

Az elméleti előadásokat Strósz Béla tb. parancsnok, Szávics Sándor tb. vármegyei tűzfelügyelő, dr. Mencer Izidor test. orvos és Annau János gépész, testületi tag, rajzevető tartották azon tanrend betartásával, amely a vármegyei tanfolyamokon használtatott.

Gyakorlatot tartottunk 1911. évben 25 napon este 6¹/₂—8 óráig.

Gyakorlaton résztvevő átlag 25 működő tag.

A gyakorlatokat a parancsnok felügyelete alatt Klasky Domonkos és Mészáros Ferenc szakasparancsnokok vezették.

Örségek: Éjjeli örséget 61 esetben tartottunk a cséplési idény tartama alatt. Tűzörséget 9 alkalommal a szükséghez képest 2—3 taggal. Viharörséget 15 alkalommal a szükséghez képest 1—2 taggal. Színházi örséget mindenkor 6 taggal 72 alkalommal. Cirkusz-örséget mindenkor 4 taggal 32 alkalommal. Mozi örséget mindenkor 1 taggal 45 alkalommal tartottunk.

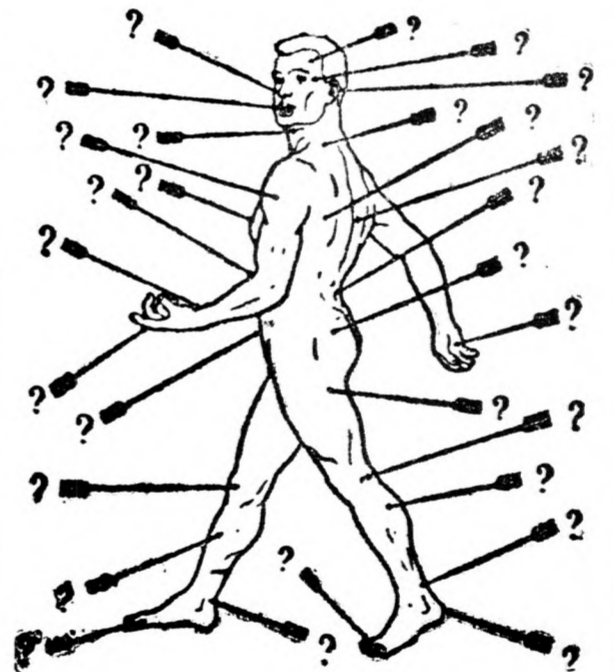
Tüzeset a lefolyt évben 18 volt, ezek közül szalmatűz 7, tetőtűz 3, kéménytűz 5, szobatűz 1, hajótűz 1, vakláma 1 esetben volt, jelentékenyebb tüzeset egy sem volt.

A tüzesetek kivonulásánál átlag 14 tag jelent meg és azért oly kevés az átlag, mivel csak 3 tetőtűz volt, amely említésre méltó.

A tüzesetek alkalmával emberéletben s a tagok testi épségében kár nem esett.

A tűzoltói felszerelések kiegészítése terén igyekezzel voltunk. Tagjainknak

Vannak fájdalmai?

Használjon Feller-féle Elsafliidot és Feller-féle Elsapillulákat, melyek egyedül készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 125. sz. (Zágrábmege).

I. A Feller-féle Elsafliid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, közhányt, ideggyengeséget, oldalszurást, szaggatást, influenzát, fejfog- és derékfájást, zsábat, benuást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsafliidot, rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűléstől eredő bajok ellen is pártatlan gyógyszerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentre 5 korona.

II. Továbbá tudomására óhajtjuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorhajok, görcs, étvágytalanság, vesesejés, hányási inger, rosszullét, felbőgés, puffadás, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsapillulákat. 6 doboz bérmentre 4 korona. Óvakodjunk azonban utánzatoktól és címezünk minden rendelést gondosan.

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 125. sz. (Zágrábmege).

APOLLO BIOSKOP

„URÁNIA” TUDOMÁNYOS SZÍNHÁZ.

A budapesti „URÁNIA” tud. színház nagybecskereki fiókja

Előadások: kedd este fél 7 és 9 órakor, szerdán és csütörtökön este 9 órakor.

Helyárak: Páholyülés I. K., I. hely 60 fill., II. hely 40 fill., III. hely 30 fill. Gyermekeknek: Páholyülés 60 f., I. hely 40 f., II. hely 30 f., III. hely 20 fill.

MŰSOR: Március 12., 13., 14-én, kedd, szerda és csütörtök.

Fiadelfiai állatkert. Tanulmányos.

Az új cselédek. Komédia.

Bandika szerelmes. Vigjáték.

A fekete golyó. Amerikai párbaj egy asszonyért.

Társadalmi dráma 2 felvonásban. Irta: Urban Gad.

HIREK.

Tájékoztató.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

— **Március 15-ike.** Mint már említettük, a nagybecskereki Kaszinó-társulat március 15-ikén d. e. 11 órakor ünnepet rendez a kaszinó nagytermében. Most adjuk itt az ünnepély műsorát, amely a következő:

1. Szózat. Énekli a róm. kath. egyházi dalárda.
2. Jakab Ödön: Március 15. Szavalja Kerepesi Vince közig. tanfolyamhallgató.
3. Prém József: A szabadságról. Szavalja Linczer János közig. tanfolyamhallgató.
4. Kalesók Leó főgimn. tanár ünnepi beszéde.
5. Petőfi Sándor: Egy gondolat bánt engemet. Szavalja Hegedűs János joghallgató.
6. Himnusz. Énekli a róm. kath. egyházi dalárda.

Ugyancsak szép ünnepet rendez március 15-ike alkalmából a nagybecskereki főgimnázium ifjusága is ugyanazon d. e. 9 órakor az intézet tornacsarnokában. Az ünnep műsora ez: 1. Szózat. 2. Petőfi: Nemzeti dal. Szavalja Pakróczy Daniel VI. oszt. tanuló. 3. Tóth Kálmán: Előre. Szavalja Bánfalvy Zsigmond VIII. oszt. tanuló. 4. Emlékezés márc. 15-ikére. Irta és felolvassa Várady Miklós VII. oszt. tanuló. 5. Petőfi: Egy gondolat bánt engemet. Szavalja Weiserschan Fülöp VII. oszt. tanuló. 6. Ünnepi beszéd. Mondja Ágotai Ferenc főgimn. tanár. 7. Petőfi: A szabadsághoz. Szavalja Brezsovszky László VII. oszt. tanuló. 8. Himnusz.

Az izraelita templomban is megünnepelik március 15-ikét s ez nap délelőtti 10 órakor ünnepi istentisztelet lesz, amely alkalmával dr. Klein Mór főrabbi mond beszédet.

— **Házasság.** Reiter Emil március 17-ikén délután 4 órakor Nagybecskereken házasságot köt Strasser Erika kisasszonnyal.

— **A koronaérték kötelező számítása.** A pénzügyminiszter ma értesítette Torontálvármegye alispánját, hogy a koronaérték kötelező számítását mártól, március tizenkettőtől kezdve életbelépteti.

— **A Nagybecskereki Népbank jubileuma.** A Nagybecskereki Népbank tudvalevőleg az idén ünnepli fennállásának 25-ik évfordulóját. Ebből az alkalomból ünnepi lakoma volt a kaszinó-vendéglőben, amelyen a bank igazgatósági, felügyelőbizottsági és választmányi tagjai vettek részt, azonkívül az Osztrák-Magyar bank nagybecskereki fiókja részéről Strus Szerafin bankfőnök és Demkó Vidor h. főnök jelent meg. A lakomán számos felkészítendő ünnepelték az igazgatóságot s a jelenlegi érdemes vezérigazgatót, Partilla Gézát.

— **Elhunyt plébánosok.** Boros Ferenc cseraljai róm. kath. plébános tegnapelőtt hatvankilenc éves korában hirtelen meghalt. Temetése tegnap ment végbe a hívők általános részvéte közepette. Boros Ferenc 1843. évi október hónapban született Nagybecskerekben; 1866-ban szenteltetett pappá és segédlelkész volt Ujbessenyőn, Csákován, Eleken; 1898-ban lett Cseraljai plébános és a hívők nagy tisztelettel vették körül az agg plébánost.

Ugyancsak tegnapelőtt halt meg Schlosser Mátyás németszentmihályi

20 öltözet nyári egyenruha készített, beszereztünk 300 m. nyomó tömlőt, amivel tömlőállományunkat 1400 méterre egészítettük ki. Ezenkívül beszereztünk 3 drb asbest-fáklyát, 10 pár egységes esavarpárt és 9 drb rőzsekést a tisztikar részére, mivel az eddig használatban volt balta célszerűtlennek bizonyult, mert a hosszú tisztí köpenyt a balta kiálló hegye minduntalan kilukasztotta, ami a rőzsekéssel elkerülhető.

Továbbá a két fiz. t. o. részére kerékpár szereztetett be, mivel a régi kerékpár már hasznavehetetlen volt.

A lefolyt évben testületünk, a régi hagyományokhoz híven, Szent Flórián-ünnepélyt rendezett, ez alkalommal minden zajos parádé mellőzésével a testület zászlója alatt kivonult és résztvett a róm. kath. templomban megtartott istentiszteleten, amelyet Magyar Pál pápai kamarás plébános tartott. Utána Strosz Béla tb. parancsnok vm. szöv. titkár az őrtanya udvarán feltűzte a szolgálati érmeiket. Szolgálati érmeiket kaptak: XXX. évest Pollák Nándor, XXV. évest Schieber Mihály, XX. évest Fábrián József, XV. évest Strosz Béla és Schneider Ádám, X. évest Szeley Mihály és Koszó Károly és V. évest Jára József testületi tagok.

Ezután az őrtanyán közös ebéd volt, mely ebéd költségeinek fedezésére a testületi pénztárból 59 K 61 f.-t utalványoztunk ki, tekintve azon körülményt, hogy a testület tagjai nehéz és fáradságos munkájukért semmi díjazást nem kapnak, tehát méltányos, hogy a testület, mint olyan, tagjait egyszer egy évben Szent Flórián napján megvendégelje.

A Torontálmegyei tűzoltószövetség a szokásos évi vizsgálatot Palzmann Aladár járási tűzfelügyelő által megtartotta s örömmel jelenthetem, hogy a vizsgálat a legjobb eredménnyel végződött s testületünk dícséretben részesült.

Itt jelentem azt is, hogy testületünk Szabó Bertalan alparancsnok közreműködésével a helybeli felső kereskedelmi iskola növendékeit a tűzoltói szolgálatra kiképezte.

Testületünk keblein belül szervezett segélyező-egylet az elmúlt évben is kifogástalanul megfelelt hivatásának s ezenkívül testületünk tagjai az orsz. tűzoltószövetség segélyező-pénztáránál is be vannak jelentve, baleset ellen pedig Nagybecskerek városa biztosította őket.

A testület anyagi ügyeiről a zárszámadás lévén hivatva megfelelő képet adni, azért nem is említem itt meg.

Testületünk az elmúlt évben a Veszprémben megtartott XVIII. orsz. t. o. nagygyűlésen képviseltette magát és p. Naszke Károly parancsnok vezetés alatt Mészáros Ferenc szak. parancsnok, Schneider Ádám őrparancsnok, Boros Mihály rajvez. és Theisz Ferenc t. o. tagokkal, továbbá a kizombori versenygyakorlatokra a testület képviselőiben Szabó Bertalan alparancsnok, az észak t. o. testület XXV. éves jubileum-ünnepélyére pedig a testület képviselőiben Hirsch Antal szertáros, Klazsky Demónkos szak. par., Stagschmidt József őrp., Babinszky József és Wálik István tűzoltók és végül a Pancsovai önk. t. o. testület 40 éves jubileum-ünnepélyére Naszke Károly parancsnok, Klazsky Demónkos szak. par. és Kollárich Gábor mentőtiszt küldettek ki.

A közgyűlés a parancsnok évi jelentését egyhangulag tudomásul veszi és elfogadja.

Most az 1911. évi zárszámadás előterjesztése következett, amely szerint a testületi pénztárnál bevétel volt 8820 K 64 fillér, kiadás volt 7555 K 18 fill., maradt egyenleg 1265 K 46 fill. A kebelbeli betegsegélyező-pénztárnál bevétel volt 5216 K 11 fill., kiadás volt 1277 K 79 fill., maradt egyenleg 3939 K 32 fill. Az 1912. évi költségelőirányzat a testületi pénztárnál bevétel 8814 K 46 fill., kiadás 8816 K 54 fillér, kevesebblet 2 K 08 fillér.

A betegsegélyező pénztárnál bevétel 2517 K 65 fillér, kiadás 1820 K, egyenleg 697 K 65 fill.

A közgyűlés az 1911. évi zárszámadást, amelyet a számvizsgálóbizottság tételről-tételre átvizsgált és a végén záradékolt, egyhangulag elfogadta és a számadóknak a felmentvényt megadta.

Ugy szintén egyhangulag elfogadta az 1912. évi költségelőirányzatot is.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

plébános is. A megboldogult 1864 okt. 15-ikén született Ujhelyen és 1877-ben szentelték áldozárra. Azután káplán volt Szakálházán, Temesvár-Gyár városban, Pécskán, Karánsebesen; 1891-ben adminisztrátor volt Németszentmihályon, később a szegedi róm. kath. tanítóképzőben hitoktató, 1892-ben adminisztrátor Preesz-tőczon, káplán Nagykikindán; 1895. évi november 15. óta plébános Németszentmihályon. Elhunyt mély részvételt keltett a községben.

— **Az alkohol ellen.** Pancsován — amint már jeleztük — e hó 17-ikén, vasárnap együttes népgyűlést tartanak polgárok és munkások a koresmák és pálinkamérések vasárnapi zárvatartása ügyében. Az előkészítő-bizottság lelkes agitációt fejt ki az alkoholizmus egészségi, gazdasági, kulturális és társadalmi pusztításainak ellensúlyozása érdekében, s tegnapi értekezletén megállapította — dr. Gráber László elnöke alatt — a népgyűlés felhívásának és a határozati javaslatnak szövegét. A népgyűlés elnöke a kulturális mozgalom iránt régtől érdekelt dr. Radda Ignác polgármester lesz, míg előadót dr. Dóczy Imrét várják Budapestről, aki a magyarországi alkoholelles mozgalom egyik vezetőfőfia.

— **A pancsovai hitközség köréből.** A pancsovai izr. hitközség vasárnap közgyűlést tartott, melyen dr. Feldmann A. Artur rabbit véglegesítették. E közgyűlés a képviselőtestület előterjesztésére ülsziteheli tagokul választotta dr. Rózsa Jenőt, a XXII. kerület elnökét Szegedről és dr. Klein Adolfot, a szabadkai hitközség elnökét, továbbá Blumenstock Mihály javaslatára Szabolcsi Miksát, az Egyenlőség szerkesztőjét Budapestről, kiknek érdemeiről egy a javaslattevő, mint a közgyűlés lelkes ovációval emlékezett meg.

— **Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.**

— **Riadalom a hetipiacon.** Nagy riadalom volt ma délelőtt a Ferenc József-terén a hetipiacon. Ugyanis Ritter Lőrinc zsigmondfalvi gazdálkodó itt dolgozó lakatos fiát jött be meglátogatni. A látogatást és a heti piacon levő dolgát végezvén, az Aradáci-utcán a főtér felé igyekezett kocsijával. E közben lovai a rövid kocsirud ütögetéséről egyszerre megvadultak és örült iramban vágattak, úgy, hogy Ritter már nem tudta a lovakat megfékezni. Az utcán járó-kelők azonnal észrevették a veszedelem helyzetét és igyekeztek a megvadult lovakat megállítani, de közelükbe sem férhettek, mert azok egyre jobban vágattak. Mikor a Főntea elején levő Armbruster-féle üzlet elé értek, itt nekimentek három kocsinak. Ritter kocsijának rudja azonnal kettétört, Ritter pedig a hirtelen zökkenéstől óriási lendülettel, a koci bakjától majd két méternyi magasságból röpülve, a lovak közé a kövezetre zuhant. Az odaesődiült emberek és a rendőrök természetesen azonnal lefoglalták a két lovat és kivették a lezuhant embert a lovak közül, akiről azt hitték már, hogy halva találják. Csodálatosképpen Ritternek azonban nem történt semmi baja egy-két kisebb horzsoláson kívül, melyet azután a rendőrségen az orvosok hamarosan bekötöztek. Itt egyúttal megállapították azt is, hogy a szerencsés módon megmenekült embert nem terhel semmi felelősség a gyorshajtas miatt, mert a lovak maguktól vadultak meg.

— **Huszárok Pancsován.** Pancsováról jelenti tudósítónk: Régi vágya teljesedik Pancsova városának azzal, hogy az Aradon állomásozó tizenkettedik huszárezred 6. százada állandó tartózkodásra hétfőn Pancsovára érkezett. Új emberek, új színek, s a sarkantyupengésre új érzések támadnak, drágább lesz ismét a lakás és a piac és tán enyhül a — cselédmizéria.

— **A hálósobák réme,** a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a „Löcherer Cimexin” történetek próbák, beigazolódtak, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használ-

ható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható: Kollarich G. valamint Czika J. L. gyógyszerárakban és a készítőnél „Löcherer Gyula gyógyszerárában Bártfán.”

TÁVIRATOK.

A csöndes válság.

Csütörtökön lesznek az első kihallgatások. — Az osztrákok a provizórium ellen. — Ausztriában tárgyalják a véderőjavaslatot.

Budapest, márc. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A politikai válságban ugyszólván egész csönd van. Mindenki várakozó álláspontot foglal el és csupa halvány sejtelem tölti el a politikai levegőt. A válság csupán annyival mozdult előre, hogy csütörtökön lesznek az első királyi kihallgatások, amikor a törvényhozás két házának elnökei kaptak meghívást a királyhoz. Nevezetesebb momentum a válságnak még az, hogy az összes osztrák pártok állástfoglaltak a véderő provizórikus megoldása ellen s hogy az osztrák Reichsrath a legközelebbi napokban megkezdje a véderőjavaslat tárgyalását.

Mai jelentéseink egyébként a következők:

A csütörtöki kihallgatások.

A válságban a kibontakozás érdekében az első lépés megtörtént azzal, hogy a király kihallgatásra hívta meg a főrendiház elnökét, Csáky Albin grófot és a képviselőház elnökét, Návay Lajost. A két ház elnökének kihallgatása csütörtökön délelőtt lesz külön-külön. Ugy Csáky mint Návay holnap délután utaznak Bécsbe. Politikai körökben Csáky Albin kihallgatását különösen érdekesnek tartják, mert Csáky a koalíció válsága idején a Lukács—Justh-kombinációnál Lukácsot támogatta.

Az osztrákok a provizórium ellen.

Mint Bécsből sürgönyzik, az összes osztrák pártok állást foglaltak a véderő-reform provizórikus megoldása ellen. Azt mondják, hogy az osztrák kormány is megállapodott a katonai körökkel, hogy a véderőreform végleges megoldását nem ejti el, azzal keresi a kibontakozást. Egy más osztrák megoldási terv az volna, hogy a végleges reform megalkotásáig egy éves átmeneti törvénnyel oldanák meg a kérdést. Ugyanez a bécsi jelentés még azt mondja, hogy az osztrák Reichsrath holnap vagy holnapután megkezdje a véderőreform tárgyalását.

A központi hitelbank ügye.

Budapest, márc. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar pénzügyi intézetek központi hitelbankjának válsága ügyében a tegnapi igazgatósági üléssel kedvezőbb fordulat állt be. Az igazgatósági ülésen ugyanis bejelentették, hogy sikerült Lukács pénzügyminisztert megnyerni arra, hogy a központi hitelbank szanálását előmozdítsa s a miniszter garantálta azt, hogy a nagy bankok az esetleg szükséges összegeket a hitelbanknak rendelkezésére boeassák. Lukács miniszter egy nála járt küldöttségnek még azt is kijelentette, hogy a vidék érdekében szükségesnek tartja egy olyan pénzügyi intézet fentartását, de más formában.

Az olasz—török háború.

Budapest, márc. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Római jelentés szerint az olasz vezető katonai és politikai körök

egyre komolyabban foglalkoznak a Dardanellák megtámadásával. Diplomáciai körökben ezt azonban nagyon veszedelmes kalandnak tartják s azt hiszik, hogy Olaszország nagyon meg fogja gondolni ezt a lépést, mert a Dardanellákat modernül megerősített erődök védik s az oda vezető ut meg van rakva robbanó aknákkal, úgy, hogy a Dardanellák megtámadása könnyen az olasz hajóhad katasztrófájává válhatna.

Regulát holnap felakasztják.

Budapest, márc. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Miskolcra sűrűgönyzik, Bali Mihály állami hóhér tegnap este két pribékjével odaérkezett. A hóhért és két segédjét, akik késő este, 9 órakor jöttek, a fogház körházi osztályán szállásolták el. Ma reggel 9 órakor a törvényszék ülést tartott, hogy az ítéletet Regula előtt kihirdesse. Regulát erősen megvasalva két börtönőr vezette ki a fogházból a tárgyaló-terembe. Az elnök mindenekelőtt a Kuriának a halálos ítéletet helybenhagyó ítéletét hirdette ki s aztán előadta, hogy a király az igazságszolgáltatás szabad folyását nem kívánja gátolni, eszerint a kivégzést végrehajtják. Azután odafordult az elnök Regulához s kérdezte, hogy megértette-e.

— Igen, — mondotta Regula egész testében összerázkódva s fejét mélyen a mellére horgasztva. Regula csupán azt kérte, hogy szedjék össze a tulajdonát képező tárgyakat s adják ki a szüleinek. A kivégzést Bali Mihály hóhér holnap reggel 7 órakor hajtja végre.

A pozsonyi rablógyilkosság.

Budapest, márc. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Pozsonyból sürgönyzik, az ottani trafikosz és leányának meggyilkolása ügyében több napi tárgyalás után ma délután fél 2 órakor hirdették ki az esküdtek verdiktjét, akik a két rablógyilkost, Benest, és Sepetákot a rablásban és gyilkosságban bűnösnek mondták ki. A verdikt után a bíróság határozathozatalra vonult vissza. Ítélet csak a késő délutáni órákban lesz.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nyilttér.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

Legelő.

Szécsényfalva község határában fekvő **146 katasztr. hold legelőmet** egy vagy három évre bérbe adnám. Évi bérlet egy hold után 30 korona. — Választ kérem

Jagodics Bogumil Budapest

Alkotmány utca 16 sz. címezni

341—11

Kapható: Czika J. László gyógyszerárában és Kovács Sándor drogeriájában.

Nagybecskereki izr. hitközség előjárósága.
85. sz. 1912. 344—31

Figyelmeztetés!

A közelgő husvétünnep alkalmából felhívjuk hitközségünk tagjainak figyelmét arra, hogy a fennálló és törvényben levő szabályrendeletek értelmében a

husvétünnep kenyerek

(macoth) előállítására, valamint macothból előállított liszt és dara árusítása nem a szabad ipar, hanem a hitközségi autonómia körébe tartozik és hogy hitközségünk tagjai csak az általunk hozott készítményből szerezhetik be szükségüket. — Figyelmeztetjük tehát a t. hitközségi tagokat, hogy a macothnak, vagy a macothból előállított liszt és darának idegen helyről való behozatalától tartózkodjanak, mert a csomagok beérkezéséről a városi rendőrség esetleg értesítve leend és így azon jogunkat, hogy az idegen helyről beszállított fent elősorolt készítményeket **hatóságilag elkoboztassuk**, a legszigorúbban gyakorolni fogjuk.

Nagybecskerek, 1912. évi márc. 12.

Az izraelita hitközség előjárósága:

Löffler Jónás, titkár. Dr. Poillák Győző, II. elnök.

Friss fehér Viadotte-faju

tyúk-tojás

kapható drb.-ként 30 fillérért

Nagybecskereken, Szent Vendel-u. 2. sz. a.

336—43

Antalfalvai járás főszolgabírájától.

612—1912. kig. szám. 342—11

Pályázati hirdetmény.

Torontáludvar községben üresedésbe jött községi szülésznői állásra pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy életkorukat és képesítésüket igazolva pályázati kérvényüket ez év **április hó 5-ig** hozzám nyújtsák be.

A szülésznő évi fizetése 252 korona és minden szülés után 2 korona. A szegényeknek ingyen tartozik közreműködni.

Antalfalván, 1912. évi március hó 9-ik napján.

Zsiros, főszolgabíró.

**Megnyilik
f. hó 15-ikén**

DR. HEINERMAN

**Sanatoriuma
Nagybecskereken.**

345—31